

Դառա երաշխիք տալիքնեքա՛ն՝ համարձն
ծախքը առնողի՛ն վրայ է։
Լրացրո՛ւյ՝ վերաբերեալ համակ կամ որ եւ
ի՛նչ գործը՛ն լե՛ծ ծախքը՛ն պիտի ուղ-
ղվի՛ն. եւ առնց համարձ. ծախքը խըր-
կողին վրայ է։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՄՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ՔԱՂԱՅԱԿԱՆ

Փայիկ 17 մարտ .

Роптінська 17 дивизія.

«Դաշինքի մայր օրը Հվեռի Աթոքով՝
 ուղարկվելու մեջ նոր խառնվածի ինչ
 և նոր յոյցեր բլրով՝ ինդուստ Տա-
 րբայի, ղինուորական միջամտածի ինչ
 ի եղաւ և ձերբադաշնակ ինչներ ե-
 2 79

Փարիզ 18 մարտ .

U. 165 19 19

Փարիզ 19 մարտ :

“ Տախմարքայւոց և Բրուսիացւոց
մէջնաւամբար մ'եղաւ : Ահլճնները Կ
խոտոպման թէ հարկադրեր են Ալլին
մեւնաի Բիւզէն կողմն փախչելու : ”

Փարիզ 22 մարտ :

“ Ըմերիկայէն եկած լուսերն հիւսիսայնոց համար յաջող չեն: ”

Փարիզ 22 հուլիս .

“ Կարխալարի գործակառ Քարսէրս
կղզէն մեկնեցաւ անդրեան **Ալէթ** -
Թա շողենաւով : Անդրեան լրացինէլը
կրսէն թէ **Անդրեա** տիտի երթայ : ”

դքսութեանց համար զատ ցառ կատարե-
լութիւն տահմանած է :

Տանկադրքայի այս գլխումը խաղաղութեան հաստատուելուն յուսատու նշան մ'է, բայց հեռագիրը դեռ չճանաչց թէ Լւսաբիա և Բրուսիա ալ նոյն հիման վրայ գտադրուած չըն ըլլալը հաճութիւն առաջ եկն, վասն զի այս երկու տարու թեանց ալ հաւանութիւնն անհրաժեշտ է :

Նայց ուրիշ դժուարութիւններ կամ
որդեղէններ կան, որոնց միջնորդ տէրութեանց
թեանց խաղաղասիրական ջանքը՝ եթէ ոչ
անհնար՝ դոնէ թիտա առժամեւ լի կ'ընեն
նեւ:

Եւ որդիքներն են, նախ Եւզակի
 և ընտելի ժողովրդոց իրարու հետ միա-

ապու. բաղձանքը, որ վերոյիշխալ դաշնադ-
րութեան հախառակ է, բոլոյ ժողովօրոյ
բաղձանքն յարգելն սկզբնն համաձայն
է. Երկրորդն է լեւնալեւեռեանց շարուն-
ակութիւնը, որ մեծ աղբեցութիւն կը
նայ ունենալ դեպքանաժողովին որոշման-
ցը վրայ. Ասի գե, ինչպէս հեռադ-
րալուսն արդէն ծանուցած է, Տանի
մարքս տպաւերալիս ներկայ արդեանց գե-
ձակին մէջ զինադադար չընդունիր. Ասա-
րօ-Բրուսիայից ալ չեն հաճիր բնա իւ-
րաւորութեան իրաւունքն հանձնարելու իւր

Երբոր արեւելեան զորութիւնը մտնէր
Եւրոպ միւսեւ որ իրենց պահանջմանց հա-
ւանդումը ձեռք բերին։ Աստիճալ, մէկ
կողմանէ դեպքանաժողովը խորհուրդը ը-
լած ժամանակ, միւս կողմանէ պատերազ-
մը պիտի շարունակէ, որով դեպքանաժո-
ղովին որոշումները պատերազմի կողմանց
մէկուն կամ միւսին ղեկաւց յաջորդած են
կամ ձախալուծեան արդեցողութեանը ներ-
քեւ պիտի դնուին։ Արդարեւ ժողովուրդը
թիւնէն Ասկիւսովէն արտրի դուքանի պ-
հանջումը, որուն ջերմ կողմնակից են
Վերմանտան դաշնակից մանր տէրու-
թիւնները, ղեկաւորապէս Պալիկըստ,
Ա իրթեմդէրի եւ Սոքսմիտ, որոնք մեծ
ազդեցողութիւն ունին Վերմանտան դաշ-
նակցութեան աւագաժողովին վէշ, եւ սեր-
տիւ միացած են Ասկիւսովէն արտրի դուք-
ան պահանջումը պաշտպանելու եւ յա-
ջողեցնելու համար։

Աստիճալ հետք ղեկաւոր պատճառներով
դեպքանաժողովին յաջողութիւնը կեղա-
կարծ կերէի։

Իսկ պատերազմական գործողու-
թեանց ընթացքին զայով, Ռուսիա-
յից արդէն Տիւրքէն և Գրէտէրիսիա-ի
սովորները ուժեղանալէ սկսած են, և չի
յուսացուիր որ այս երկու բերդերը կարե-
ւան երկար ժամանակ Ռուսիացւոց թըն-
դանթիւններուն տնայլին զօրութեանը դի-
մանալ :

Ճաղութիւնս ալ նաւամարտմբ է
դեր է , որուն մէջ Բրտեմացոյ նաւա-
խաւին յաղթուելով Սփնմուհտի մարտ-
կոյննբուն տակ փաշներ ապստամբն է :
Եւ յաւամարտը Յանկարդացոյ Տոփայն
դորով ինն յաջոյ Համբար կարգարա-
ցնէ :

Հի սխալին երեք մեծ տէրու (Թեանց
(Դ. Կոստան, Գրուսիս և Ռուսիս) մէջ

* Ասոր մահը սուտ ելաւ, եւ վերջին հեռադրարուրերը կը ծանուցանէին իւր Համալսարանի մէջ հասած է:

գո շն սկիզբ թիւն մը հաստատուելուն լու-
լը որուն մէջը չէինք հաւատցած՝ ուռա-
նրաւ Բնդ հակառակն , Եւրդղիւ Լ Գաղ-
գեղ լրագրինքիդ կը ծանուցանեն թէ այս
երկու արմատեն մեծ տէրութեանց մէջ
սերտ համաձայնութիւն կամ գաղափար-
թիւն հաստատուելաւ վաղ է , և քիչ օ-
րէն արդիւնքը տիրի տեսնուի կրանն , մի-
այն թէ , կրանն , Եւրդղիւ կը ջանայ եղբ-
որ Եւսարանն ալ իրենց հետ միարանն
ցնեն օ բայց այս վերջին լալը գծուարու-
հաւատանք իրենի :

Ընտրելոյ կոյտեր եղաւր Մաքսիմ
Լեանոս օղեկուսակմ: Մէքսիկայի Թափն
ընդունն լուսն տարածիցս չէ մնացած:

Ինչպէս որ նախնիքաց թուով ծա-
նուցած ենք, արշիւուքան անցեալ շաբ-
թու Փարկէ հասած և Կարօլեմն կայ-
սեր հիւր եղած էր։ Արքայն լրագրաց
բերած տնդիկու թեանց նայելով, կայսրն
և արշիւուքան ամին մտածք համաձայնե-
րն Մէքսիկայի նոր կայսրութեան յարա-
կէց իմպերիորն վրայ, և ասոր ապացոյց
համարին լատ․ մարտ ճին կիրառի ոյր
Թիւլլիի պալատին մտարան մէջ Մաք-
սիմիլիանոս արշիւուքոյն Մէքսիկայի կայ-
սրը ուղծունուէին ու շնորհաւարիլը։

Մարտի 20-ին արշիվաբան և իր կինը
Փարիզին Միրամար պառի երթալին, ուր
27-ին Արշիվաբան Հանդիսաւոր կերպով
պառի ընդունիլ իրան և Անգրիկայի եկած
պատմաբան Ժոզեֆ Լինը, և անվիշտուիս
տառն ալ իր զատակալութիւնը պաշտօ-
նական կերպով պիտի ծանոցանէ եւրո-
պական տեղութեանց:

Առեկէն ջրանցքը բացող ընկերու-
թեան և երկրատեխնիկական ինստիտու-
տի ծագած վեճին վրայ հետևեալս եղև
հովիթ իւննն ըլլալ կարգանք եւրոպական
բաղադրող մեջ:

Երբէն ծանուցած էինք թէ այս խնդ-
րոյն վերջն սկան կերպով որոշւումը տալու
հասարակ շնորհակալութեան
կողմանէ Ստեփ. Եղուար վաշան յոտ-
կապէս Քարիշի զննուած էր :

Եւր, Վարդիոյ լապտաշ մէջ իր
կարգանք թէ Հոռոյցքն բացման ընկերու
թեան նախագահ Գ. Լեւնքս բողոքե-
լով լիշեալ հայադրի բարձրատիւնն պաշ-
տօնատարին գէմիլրէ թէ Գ. Վարդիոյ փառ-
տարաններուն խորհրդակցութեանը ներ-
կայացուցած պայմանադրութեանց մէջ
լապտախութիւն ըսած է, դատի ելելը,
երեք հարիւր հազար ֆրանք հատու-
ցում իր ինքրէք Գլուպար փաշայէն:

Քարի զատատունական ամեանն
այս ինդիրը քննելով վճիռ առած է թէ
Հրուպար փաշայնն ներկայացուցած պաշ-
մանագիրներուն մէջ բնաւ խորգախոլ թիւն
չկայ։ Իսկ Քի. Սեփերը ըսած ուրիշ
մէկ ամբաստանութիւնը, որով կը պնդէր
էն Հրուպար փաշան լրացաց մէջ խիտ
յորումներ հրատարակել սուած ըլլա-
յով ջրանցքին ընկերութեան գէմ, անոր
գնառուց պտածառ եղած է, այս ամբա-
սանութիւնն ալ պաշտօնական կերպով
չհաստատուեցաւ։ Սակայն Հրուպար փա-
շան փաստաբաններուն վճիռը լրացաց
մէջ հրատարակել սուած ըլլալուն պատ-

Ճառաւ ջրանցքին ընկերութեան վաւա-
տուած ըլլալը հաստատուելով՝ հաստա-
ցում մ'ընել վճռուեցաւ. բայց միւ-
կորմանէ Պ. Է. Էսէբս ալ Վոլպար փա-
շան դատի հրաւիրած ըլլալը լրագրաց մէջ
հրատարակել տուած և հետեւաբար անոր
պատուոյն գպած ըլլալով, վճռուեցաւ
որ Վոլպար փաշային հատուցում մ'ընէ-
նէ ետեւաբար այս երկու փաշայքն հա-
տուցումն իրացու հաւատար ճանկուելով,
դատաստանական ատեանն արտօնութիւն
տուաւ Վոլպար փաշային, որ իւր ուրած
12 լրագրաց մէջ այս պայտարարու-
թեւ այս, և այս հարատարակութեան ամ-
բողջ ծովքը Պ. Է. Էսէբս վճարէ իւրեւ
աւելի հատուցում մը :

Իսկ դատաւորական ընդհանուր
ճակուց երեք մասին երկուքը (Ա) . Քէ
սէրս , և մէկ մասը միայն Սուրբ Գրա-
շան պիտի մտնուի :

Նա՛ն այսպէս դատը լննցիր ե . բայց
ամենէն աւելին ուշադրութեան արժա-
նի կէտն ըստ մեզ Ա՛սեմ . «Առաջա-
փառային առաւելութեան իրաւունք ու-
նենայլ, կամ թէ բուն կարեւոր կէտին՝
այն ե փաստաբանայ ժողովին ներկայա-
ցուածք՝ պայմանադրաց մասին իրաւունքը
վստարիկէն ե , որ ա՛յ նուաշ պա՛սի կրնն
պագիւն , ինչպէս նաեւ այն գաղտնանքը՝ որ
կը կարգանք եւրոպական լրագրայ մէջ
յիշեալ հայազգի բարձրատիճան պաշտո-
նատարլն հանձնարոյն ու քաղաքագիտու-
թեանը վրայ . »

Մարտի 2-ը հայտնի է որպես լուսնային օրը, որի ժամը 22-ը համընկնում է Լուսնի շրջապտույտի ընկնելուն՝ իսկ Գ. Լ. Բեյկոն Լուսնային համակարգի ճեշտերից մեկի քանակը համընկնում է Լուսնի օրվան՝ 29 օր 12 ժամ 44 րոպե 12.84 վայրկյանի։

Արևս կողմանէ դադրեալահաս Մօնիկ
Թէօռ լրագիրն ալ պաշտօնական կերպով
կը ծանուցանէ Թէ Եզրիպտոսի բարձրագ
պատիւ փոխարքան Ա. Մարօէնն կայ
սեր նամակ մը գրելով, Սուէշի ճանաչ-
քին բնկերութեան և Եզրիպտական կա-
ռավարութեան մէջ կախ մնացած իւրնիւ-
րոյ վրայ կայսեր դատադրութիւնը խնդրե-
ր է և կայսրն ալ խոստատցեր է նոյն լիցն-
զիրներն յատուկ յանձնաժողովի մը ձեռօք
քննել և ըստ այնմ՝ իր դատադրութիւնը
յայտնել, և Թուրքարար իւր արատքին դուր-
ծոյ պաշտօնէն առաջարկութեամբ ձե-
ւըն հաս անձերէ յանձնաժողով մը կազմե-
ր է, որոնք դոր՛ը մանրամասնաբար քննե-
լով յայտադիր մը պիտի ներկայացընեն
կայսեր և կայսրն ալ ըստ այնմ՝ իր կար-
ծիքը պիտի յայտնէ :

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պատերազմի հրամանաւ՝
Օգոստոսի 10. Ինքնակալին թիկնա-
պահ վերստ. Հաճի՛լ էստմ փաշան Յէ՛-

լիքի ասորիճանաւ և իր նախկին պաշտօնն աւ վրան ֆնալով՝ Տովային դործոց ժողովին նախագահ անուանեցաւ, և այս առթիւ երկրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան շնորհուեցաւ իրեն :

Օգովային դործոց պաշտօնէի խորհրդականն (միւսթէշար) աւ Սսեմ. Սէսիմ փաշային փոխանորդ անուանեցաւ :

Օգոստոսփառ. Ինքնակալին նախորդ
սենեկապետներէն Ս. սեմ. Էմին պէջը
դարձեալ սենեկապետ անուանեցաւ :

Խալմեայի նախորդ դպրանոցում Տէր-
վել պէյը Տէնիվլիի դպրանոցում անուան-
նեղաւ :

Օրոտաւաւաւ Լեքնախալը Եղիպտոսի հասարակաց շինուածոց վերատեսուէ Լինան պէյն երկրորդ կարգի, Եղիպտոսի փոխարքայ Ռաշէր, Խոսէյկ վաշային թարգման Երամեան վեմահաւը Երամ պէյն երրորդ կարգի, և եղիպտոսիան կառավարութեան արտաքին դործոց պաշտօնատան անդամներէն Ճօրճ Էռւ վապ ԵՖէնտին չորրորդ կարգի Մեմիտին պատուանշան շնորհեց :

Դորին Ա. Վ. Եֆափաուովիչը նաև Մալա—Ա. պալքից հիւանդանոցներուն ընդհանուր վերատեսուէ՝ տորթօր Տափլլային, և Պուքրէշ գանուող գաղղիացի պաշտոնակալաց գլուխ Ամին հրաճանաւարին երրորդ կարգի Մէճիսիէ պատւանշան չնորհեց :

Եստեղիմէ զատ՝ նոյն իշխանութեանը
մէջ գտնուող 10 ի չափ ստաթիճանաւոր ան-
ճանց 4-ը և 5-ը կարգի։ Մէծթիթի տղաւ-
ւանշան շնորհնց ։

Իստպիլի Ս. Ս. Էքիմի Լամանու-
է Թադաւորը Արքայն Մաւրիտիոսի և
Ղազարու կարգին մեծ Խաչանշանը զրկեց
Արիւտի կառավարէջ Ս. սեմ. Խամայիլ
Վաշային, և Կայսերական մարշաւտանց ընդ-
Հանուր վերադասուչ Ս. սեմ. Վեանի
Վաշային ։

Միջին կարգին մեծ պաշտոնակալը թեան նշանները զրկեց արտաքին գործոց պաշտոնէի խորհրդական Ս. սեմ. Սայիտ էֆէնափին և արտաքին գործոց պաշտոնատան քաղաքական գործոց ընդհանուր խորհրդական քարտուղար հայազգի Ս. ը. սեմ. Մարո էֆէնափին :

Նաև նոյն կարգի հրամանատարութեան նշանը զրկեց Պալմիտո մարտանոթին Էֆենտիին, և պաշտօնակալը նշան արտաքին գործոց պոլշոնաւտան արձանագրութեան տեսուէր Մէհմէտ պէյին և Ս. Պօլոյ մարտանոթնորէն Էտհէմ Էֆենտիին. իսկ սպարտութեան նշան զրկեց մարտական զանադրութեանց յանձնագործոյն քարտուղար Արեաշ Էֆենտիին:

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԱՐՕՆԵԿՆՆ ԶԵՄԵԳՈՒՄԱՐ
ԺՈՂՈՎ

64

ԿՂԵՐԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ

Այն անոնք որ անցեալ երեքշաբթի առաւել Խրեանական Համադումար ժողովին որոշումը կարդացին, անշուշտ ուրախ եղան մեզին հետ՝ տեսնելով որ Խրեանական ժողովը կղերական ճեմարանին մը անհրաժեշտ պէտքն զգացեր, անոր հիմնարկը թեան ու մատակարարութեան միջոցներուն վրայ խորհեր, և եկեղեցական ամադումար ժողովով վերջնական որոշումներ եւ։

Հենք կարծեր որ ազգիս մեջ գտանու
ե ոչ մէկ անհատ մը որ չըրովէ մեր պատ-
ուարժան եկեղեցականաց այս աշխիւ խոր-
հուրդը՝ որ ազգիս բարոյական զարգաց-
ման և հոյաստամոլաց եկեղեցւոյ ճշմա-
րիտ պայծառութեան էական տարր մը
պատրաստելու զովելէ նպատակն ունի,
բայց ամեն անոնք որ խնդիր մը լռի ար-

տաքին երևոյթով և հարեանցի չեն
դատել, անշուշտ այս խնդրոյս վրայ ալ
ուշադիր հայեացք մը ձգած ժամանակին
չեն կրնար շնչմարել քանի մը կարելու գի-
տողութեանց արժանի կեանք, զորոնք
պարզ կը համարինը բացատրել, միակ նը-
պատահի ունենալով ազգին օգուտը :

Նայանի է որ մենք չենք ուզեր Վարչութեան ամեն որդուններն ու ձեռնարկով իւնները խորացոյցով զննել խորքէն, դատաւնները, դիտաւորապէս ստացածաւաւ որ մի գուցէ ազգային Վարչութեան դէմ արդէն ելած անհամար դժարութեանց վրայ նոր կնիւններ կամ խոչնդոտներ աւելցուցած ըլլա՞ց կամ համարուինք • բայց աղիւն համար կենսական մարտութիւն ունեցող խնդրոց մէջ ալ լռելն ըստ մեզ՝ անտարբերութիւն կամ անզգայութիւն ըլլալով, պարզ կը համարենք քանի մը տաղով մեր գիտօրութիւնները Վրոնական ժողովուրջապետութեան ներկայացնել, իրիւ պարզ կարծիք մը, և այն ալ մի միայն գործին յաջողութեանը համար մեր ունեցած անկեղծ փափաքն զրդեալ •

Աղգյին Մահամադարութեան 284
 յօդուածին համեմատ Արծնական ժողովոյ
 պաշտօնն է ազգային Արժանիան գործոց
 ընդհանուր տեսչութիւնը , ե իր պար-
 տակորութիւնքն են ազգին մէջ կրօնա-
 կան զգացումը զարգացնել , արժանաւոր
 ե բանիրուն վարչապետներ ու քահանայ-
 ներ հասցունել , ետլոյն ետլոյն :

ԲԴ ՈՂՏ ՀԻՒ ԿԵՆ

րութեանց զգացումն է անշուշտ որ Սը-
րմուկյան ժողովոյ ձեռնարկութեանը շար-
ժառիթ եղած է . բայց նոյն Սահմանադ-
րութեան համեմատ ուրիշ իրաւասու-
թեանց կէտերը ալ կան, որոնք, ներու-
մեզ ըսել, անտես եղած կերելին այս
ինդիքոյս որոշմանը մէջ:

նոյն իրերը ածներուն մատակարարութեան
ընդհանուր անջուլթեանը և այն հաստա-
տութեանց բարեկարգութեանն անխոնջ
հսկելու և հոգ տանելու պաշտօնն ունե-
ցող Խորհուրդ մը կ'պ ազգիս մէջ, այն
է Տնտեսական խորհուրդը, որ միանգա-
մայն ազգային Ալըմֆօլը Հոգաբարձու-
թեանը հսկելու պաշտօնն ալ ունի։ Արդ,
ազգային որ և է հաստատութեան մը
եղևմտական մատակարարման միջոցներուն
վրայ նոխարկէ խորհելու և պետք եղածն
է Ա արջութեան աւաջարկելու իրաւա-
տութիւնը նոյն խորհրդին կը վերաբերի։

Արծաճական համագումար Ժողովը կը վճռէ, այս՝ Թէ ազգը կղերական բարձրագոյն ուսումնարանի կամ ձեմարանի մը անհրաժեշտ պէտք ունի՝ բայց իր այս վիճակով որոշումը պէտք է նախ Քաղաքական Ժողովին հաղորդէ։ Քաղաքական Ժողովն ալ անոր հաստատութեան միջոց, ներուռն վաղ խորհելու գործը Տեսեալական խորհրդին կը յանձնէ։ Եւս վերջինն ալ խնդրոյն ամեն համաժամանեք քննելէ և նիւթական միջոցներուն վաղ խորհելէ ետեւ իր յատակագիծը կը շնէ՝ Քաղաքական Ժողովին կը ներկայացընէ։ Եւս ալ՝ եթէ պէտք տեսնէ՝ Արծաճական Ժողովին հետ կը խորհրդակցի, կ'որոշէ, և իր որոշումը իրեն առաջարկութիւն Բնդհանուր Ժողովը կը ներկայացընէ, ուսկից վերջնական որոշումն ու փաւերացումը կ'ընդունի, և այնուհետեւ գործադրութեանը ձեռք կը դարձուի։

Այս ասհմանադրական ընթացքը՝ կարծենք բանում չէր կարելի տյն գործին մեջ
Արկիւրդ՝ Լսո Սահմանադրութեան
արդային բոլոր վնքերն արդին բարցական
զարգացմանը ծառայելու սրտուստոր
Թեամ՝ ամեն մէկն իր կարողութեան
չափով ընծայարան , Թանգարան , տարա
լան , հիւանդանոց և այլն պիտի ունենայ :

Արդ իրանական ժողովրդի որդիան հա-
մեմառեթե վննօրեից վայ ձուռած առեւ-
քըն առնուելու ըլայ, վննքերը կրնա՞ն
Սահմանադրուեթեան պահանջած ընծա-
յարանը, թանգարանը, ապարանը և այլն
և այլն հաստատել, և անոնց ծախքը մա-
տակարարել, հետեւաբար իրենց գրամական

միջոցները մասամբ կամ թերևս բոլորովին
ձեռ ու ընտել առնուեցրով անկարող լինեան
էն՝ դատաւարարուիլ, և ազգն ալ մէկ
ազգիւր մը բանալ ուղերով՝ քանի մը կամ
շատ ազգիւրներ մէկանց ցամփեցուցած
չըլլար՝ ի փնաս ազդեալին բարոյական զար-
դացման :

Կարևոր կետ մ'է • և այս կետին մէջ ալ
վանօրէից խորհրդին իրաւասութիւնն ան-
տես եղած կերելի • ըստ որում իւրաքանչեւ
իւր վանքի եկամուտներն ու հասոյթները
ստուգելու, ծախքները, քննելու և կանոնա-
ւորելու տրաշտունն անոր վերաբերեալ ըլլա-
լով, յիշատակ խորհրդին գործակցող թիւնն
այ անհրաժեշտ էր այս գործին մէջ •

Երրորդ՝ Ս. Երուսաղեմայ վանքին ապրիլի զբօժած 120000 զարուհն ազգային ընդհանուր ժողովով որոշուած եւ հաստատուած աւելք մ'ըլլալով, մեզի կը թուի թէ առանց ազգային ֆնդհանուր ժողովոյ հաւանութեանն այս մասին ոչ ըլլ որ և է որոշում կամ անորդնութիւն չկրնար ըլլալ:

Այս ալ խնդրոյն վաւիռւի կէտերէն
մէկն է :

Այս կրթիչը որ այս կարևոր խնդիրը
Պահանջարկը թեան արմատավոր թեան
Համեմատ լուծակերպ և ի դորձ դրուել
լու Համար խորին ուշադրություն կարգա-
է. ապա թե ոչ, Արծախան Համագու-
մար ժողովը ըսած որոշման դորձադրու-
թիւնը կրնայ այնպիսի հեռանկարներ ու-
նենալ, որով առաջադրեալ օգտաւետնը
պատահէ բոլորովն վերայ, և թերեւ
վնասն աւելի մեծակշիւ ըլլայ:

Երկուսն էլ արդեն ըստի, մեկը ալ յամենայն սրտէ կը փափաքէի՛նք որ ազգի մարտնաւորը և բանիբուն եկեղեցականներուն հայ, կը գովէի՛նք Արծառիան ժողովոյ գիտաւորութիւնը . կը ճանչէի՛նք կերական ոչ թէ մեկ՝ այլ քանի՛ Վ գլխաւորութիւնը . բայց չէի՛նք կրնար ալ խոստէլ, որ նպատակն օրինաւորութեանը պէս՝ միջոցներուն օրինաւորութիւնն ալ անհրաժեշտ է :

լստ մեզ, եթէ Արմական ժողովն աշ-
դպյին տան վանօրէից սահմանադրական
պարտականութեանց ճշգիւ կատարմանը հո-
տենի, հսկողութիւն ընէ, և արդիւնքը
պահանջէ, վիտանտի մէկ կերական զբաղ-
ւոյթի՝ քանի մը հատ կունենայ. իսկ եթէ
յատկապէս մէկ հատ մը միայն ունենա-
լու հարկ կը տեսնէ, աւելի լաւ կը լծուի
մէզ աղգային մեծ վանքի մը մէջ հաստա-
ւել զայն • Երևանի աղագու Ս. Արուս-
տազեմ, կամ Արմաշ, ուր նիւթական
շէնքերը հառուցանելու հոգէն և միանշա-
նայն ծանր ծախքէն ազատ ըլլալէ զատ,
հանապազօրեայ նիւթական պիտոյից մա-
տակարարութեան մասին ալ մեծ դիւրու-
թիւն ու ծախուց ունայութիւն ձեռք
կը բերուի, որ աղբիս վիճակին նայելով
ուշադրութեան արժանի զխաւսոր կեսե-
րէն մէկն է • Բացառութեք ըստծնիս •

Պ. Պօյսյ մէջ 50 աշակերտ պա-
լունակով կերակրան գիշերօթիկ դպրոց
մը եթէ առ նուազն տարին երեք հարիւր
հազար դուրուշն պէտք ունենայ, Ս.
Նրումադեմի կամ Արմաշու վանքին մէջ
կարծենք առ առաւելն հարիւր հազար
գրութեան կրնայ զլուխ ելնել։ Բայց
մենք կը փափաքենք, որ թէ՛ Ս. Նրում
ստղեմայ, թէ՛ Արմաշու և թէ՛ Սշոյ
վանքերուն մէջ ալ կանոնաւոր կղե-
լանոյցներ հաստատուին, վասն զի հա-
մագումա՞ծ ենք թէ այս երեք հաշակա-
ւոր Ս. վանքերուն ամեն մէկը կրնան Ս.
Պօյսյ մէջ հիմնել ուղումա՞ծ կերակրան
դպրոցին պէս բարեկարգեալ դպրոցներ
ունենալ՝ առանց ազգին ծանր բեռ մ'ըլ-
լալու, և կարծենք թէ այն ժամանակ փո-
խանակ մէկ կղերական բարձրագոյն գըլա-
րոյն՝ երեք հատ կունենայ ազգը, և այն
ալ առանց միոյն նիւթական ծանրութիւ-
նըն զգալու, որով գործին յաջողութիւ-
նը կրնայ գոնէ երկրպարութենէ ազատ ըլ-
լալ։

նորեկից մէջնանկնայէ զառ[՝] մայրաքաղաքիցն
մէջ ալ կեդրոնական Վարչութեան անկի-
ջական Հսկողութեան ներքև կրերական
բարձրագոյն դպրոց մ[՝] ունենայ, որպէս զե-
դաւառաց^Գ առաջնորդութիւններու հա-
մար կենցաղադէտ և բանիբուռ եկե-
ղեցականներ հասցընէ, որն որ ըստ մեզ
դէ նուազ կարևոր դպրէ կըլծայ մ[՝]է ազ-
գէն, այն ժամանակ հարկ պիտոյ այնպիսի
միջոցներ վնասուել, որոնք առանց վանորէից
սահմանադրեալ պարտականութեանց
ուղղակի կամ անուղղակի արդեւք ըլա-
լու, ազգէն այս օրինաւոր պէտքն ալ օ-
րինաւորապէս լըռենն ։

Ազգային Ս. Փրկչէ Հիւանդանոցի
հոգարարձուծեան անդամներէն մեծաւ
գոյ Սրբեան Աբրահամ արան հրաժա-
րած ըլլալով, անոր տեղ ընտրուեցաւ մե-

Ճաղդդ Զօհաննէս աղա Գաբրիէլեան :

Բերայի Ս. Յարութիւն եկեղեցւոյ
աստիկ հնութիւնն ու օր քան զօր քայլ
քայլը նկատելով, Մուպահհաճեան մե-
ծապատիւ Յակօբ աղան և Միսաքեան
մեծապատիւ Սարգերեան աղան տգգային
Սարչեան առաջարկեցին որ անոր
վերանորոգութեանը ձեռնարկուի, յայտ-
նելով թէ այս դործին համար արդէն 40
հազար զուրուշ Բերայի Ս. Երրորդու-
թիւն եկեղեցւոյն քով և 30 հազար զու-
րուշ Մուպահհաճեան Յակօբ աղայի
քով տւանդ կենայէ զատ, 50 հազար զու-
րուշ ալ Մուպահհաճեան հանգուցեալ
Ֆուլիանէ օրիորդին յիշեալ եկեղեցւոյն
մէջ թաղուելուն համար շնորհուած ըլլա-
լով, ընդամենը 120000 զուրուշ պատ-
րաստ դրամ կայ, և կը խոստանան բա-
րեպաշտ ազգայնոց ձեռնուորութեամբ այս
շնորհութեան գործն ի գլուխ հանել՝ առանց
ազգային Սարչեան երես բեռ ըլլալու, և
միայն այս վերանորոգութեան համար աղ-
գային Սարչութեան հաւանութիւնը կը
խնդրեն:

Քաղաքական ժողովը գովաւթեամբ
ընդունելով Մուպահհեմէանն և Մի-
նաքեան աղաներուն բարեպաշտական ա-
ռաջարկութիւնը, և Յակոբ աղային ը-
րաժ նուէրին համար յատկապէս շնորհա-
կալ ըլլալով, իւր հաւանութիւնը տուաւ
և յորդեց Բ. Ղրբան թաղիլի գրեթէ նոյն
եկեղեցւոյ վերանորոգութեան հարկարարա-
կը խնդրելու համար, սակայն այս գործն
քստ օրինի կատարելու համար արժան
գատուեցաւ Տոմեսական խորհրդոյ քըն-
նութեանն ու անօրէնութեամբ յանձնու-

Մարինէն դուռած նամակէ մը բերել լուծեամբ օրտի կիմանանք թէ տարիէ մը 'ի վեր յիշեալ քաղաքին մէջ հաստատուած Արշարունեայ ընթերցարանը միջադայով իւր ընթացքը շարունակելով, ալ գտախրաց աւատանձեռն օժանդակութեամբ բըն օր քան զօր դարգանալու յոյս կուտայ: Արդէն մէկ տարուան մէջ թէ' տո՛ւր տո՛ղ բաժանարարին և թէ' պատահական ուղեմարտը 4970 դուրուշ արդիւնք ունենցեր է, որուն 2965 դուրուշ ծախք է ներքի 2004 զուրուշ ալ աւելցուցեր է:

Միամեայ շրջանի մէջ տեսնուած այս արդիւնէր զեղեցիկ ապացոյց մ'է, որ մեր Կարոյ համալրիքը ալ ընթերցանութեան օգտուէտ արդիւնքը փայելել սկսեր են , և այն յառաջդիմութեան համար ունեւ յաճ փոյթերնն մեծ պատիւ կը բերէ՝ թէ՛ ընկերութեան անդամներուն , թէ՛ հիմն նապիրներուն և թէ՛ տեղւոյն Գեր . Ըռաջնորդին , որ քաջալեր և խրախոյս եւ երէ է այս օգտուէտ ձեռնարկութեան :

Որտեղից արձկանաց դպրոցին հոգա-
բար ձու Մարտիկան արդիւնաւոր ընկերու-
թիւնը՝ տարւոյս փետր. 15 թուով իր
կրթող տարեկան հաշուեցուցակ շնորհ-
ու մեզ զրկած ըլլալով, բերկրութեամբ
կը տեսնենք թէ յիշեալ բարեջան ընկե-
րութեան զբաւաղելով՝ որ անցեալ սար-
ուան փետր. 15-ին 135546 ղուբուշ չը
հասնէր թղթադրամի հաշուով, այս առ-
ջի արձկանց դպրոցին ծախքն հոգացուե-
լէ և թղթադրամներն ալ լիւայի փոխար-

